

ÁTALAKÍTÁS

Legkésőbb 2030-ig átalakítják a mátrai erőművet. A tervek szerint a hazai teljes szén-dioxid-kibocsátásból a jelenlegi 14 helyett csak 3-5 százalékos lenne az objektum részesedése.

GÁZERŐMŰ LESZ VISONTÁN

■ A hazai dekarbonizáció egyik legfontosabb feladata az állami kézbe került, továbbra is stratégiai jelentőségű mátrai erőmű kis szén-dioxid-kibocsátású technológiákra alapozó átalakítása.

ÖTSZÁZ MEGAWATT

Ez azt is jelenti, hogy 2030-ig ezzel a szenet és a lignitet is kivezetjük az itthoni villamosenergia-termelésből. A létesítmény technológiaváltása a legnagyobb klímavédelmi beruházás az országban – mondta korábban lapunknak Steiner Attila, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára. Az átalakítás azt jelenti majd, hogy a jelenlegi – lignit elégetésével áramot termelő – objektum helyett egy 500 megawattos, modern gáz-erőmű lesz Visontán. Egy körülbelül 200 megawattos napelemes beruházás és egy 31,5 megawattos, hulladék- és biomassza-égetésre is alkalmas kiserőmű is létesül.

A szakember a napokban kifejtette: az MVM Mátra Energia Zrt. technológiaváltásával garantálják az áramellátás biztonságát, de a zöldiparban is pozíciót szerezhet az ország. Az Európai Unió Igazságos Átmenet Alapja 237 millió eurós forrását a Környezeti és energiahatékonysági operatív program pluszon (KEHOP Plusz) keresztül csatornázzák be a célok elérésére. A fenti alap a kohéziós politika új pénzügyi eszköze, melynek célja, hogy támogatást nyújtson a klímasemlegességre való átállás folyamatából adódóan súlyos társadalmi-gazdasági kihívásokkal szembesülő területeknek. Az európai zöldmegállapodás célja, hogy az EU 2050-ig klímasemlegessé váljon.

Az átalakítás folyamán a szén-dioxid-kibocsátás több millió tonnával csökken, de ehhez át kell képezni az erőművet most kiszolgáló bányák ötszáz munkavállalóját, továbbá a létesítmény dolgozóit. Tavaly decemberben az ITM és az unió illetékes végrehajtó ügynöksége ezért írta alá azt az 5,2 milliárd forintos költségvetésű támogatási szerződést, amely a Nemzeti energia- és klímatervezési végrehajtását, valamint a mátrai

erőmű fenntartható és igazságos átmenetét segítő LIFE-IP North-HU-Trans projekt kivitelezését rögzíti. Ez azt jelenti, hogy e kilencéves időszakban biztosítják az érintett munkavállalók helyzetének a rendezését, a bányászati szakmakultúra megőrzését és a szükséges átképzéseket. A technológiaváltás folyamán az a cél, hogy a foglalkoztatás továbbra is biztosított maradjon a régióban. A Mátrai Erőmű Zrt. a térség egyik legnagyobb munkaadója: 2100-an dolgoznak Visontán, s a vállalat a beszállítóin keresztül további 10 ezer főnek biztosít munkát. Az objektum közelében ipari parkot hoztak létre, ahol gipszkartont és alfa-félhidrátot gyártanak. Van biodízelgyár és gabonafeldolgozó üzem is.

ÁTKÉPZÉS

Egy minapi konferencián az ITM klímapolitikáért felelős helyettes államtitkára, Botos Barbara a projekt finanszírozásáról beszélt. Kifejtette: ha az Európai Bizottság jóváhagyja az úgynevezett 10c derogációt, akkor szénerőművek kiváltására idehaza 220 milliárd forint lesz fordítható. (A 10c derogáció tíz alacsony jövedelmű tagállamban érhető el 2030-ig. A program 70 százalékos társfinanszírozásban működik, a támogatás kvóta szerint történik, az adott ország a saját aukciós kvótái egy részének a terhére alkalmazhatja.) A Modernizációs Alapból Magyarország 184 milliárd forintot kap átképzésre, energetikai modernizációra.

A helyettes államtitkár hozzáfűzte: az Igazságos Átmenet Alapból Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén és Baranya megye 103 milliárd forintot fordíthat a szénelapú energia kivezetése szociális és gazdasági hatásainak a mérséklésére. Ebből tovább- és átképzéseket finanszíroznak, fejlesztik a zöldgazdaságot. Lesznek innovatív energiatárolási pilotprojektek, a lakosság támogatást kaphat lakóépületek energetikai felújítására. A forrásokból fedezik a bányák rekultivációját, alternatív utóhasznosítását is. Az uniós operatív programok összesen 1370 milliárd forintjából a foglalkoztatást, a képzést, az energiatermelés átalakítását segítik, valamint hálózati fejlesztéseket támogatnak.